

**СОВЕТ
УТАР-АТЫНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**
ул. Кооперативная, д. 22, с. Утар-Аты,
Арский муниципальный район, 422017
Тел. (84366)50-3-31, факс (84366)50-4-22. E-mail: Utat.Ars@tatar.ru

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УТАР-АТЫ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**
Кооператив урамы, 22 йорт, Утар-Аты авылы,
Арча муниципаль районы, 422017

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
Утар-Аты авыл жирлеге Советы
каары**

“20” июль 2023 ел

№ 93

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы "Утар-Аты
авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр
һәм ёстәмәләр проекты турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясына, «Россия Федерациисе субъектларында ижтимагый хакимиятне оештыруның гомуми принциплары турында» 2021 елның 21 декабрендәге 414-ФЗ номерлы Федераль закона, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясына ярашлы рәвештә Утар-Аты авыл жирлеге Советы каар бирде:

1. Утар-Аты авыл жирлеге Советының 23.04.2021 ел, № 22 (03.10.2022 ел, № 68 үзгәрешләр белән) каары белән расланган Арча муниципаль районы «Утар-Аты авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм ёстәмәләрне кертергә:

1) 19 статьяның 2 нче пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Авыл старостасы аның составына әлеге авыл жирлеге кергән авыл жирлеге гражданнары жыене тәкъдиме буенча муниципаль берәмлекнен вәкиллекле органы тарафыннан билгеләнә. Авыл старостасы әлеге авыл жирлеге территорииясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукуна ия булган Россия Федерациисе гражданнары яки гражданнар жыене тәкъдим иткән көнгә 18 яшькә житкән һәм әлеге авыл жирлеге территорииясендә урнашкан торагы булган Россия Федерациисе гражданнары арасыннан билгеләнә.»;

2) 19 статьяның 3 нче пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Авыл старостасы дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны биләүче зат була алмый, муниципаль берәмлекнең даими булмаган нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручи вәкиллекле органы депутаты муниципаль вазыйфасыннан яисә муниципаль хезмәт вазыйфасыннан тыш, жирле үзидарә органнары белән хезмәт мөнәсәбәтләрендә һәм алар белән турыдан-туры бәйле башка мөнәсәбәтләрдә тора алмый.»;

3)19 статьяның 4 нче пунктының 1 нче пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны биләүче, муниципаль вазыйфа, үз вәкаләтләрен даими булмаган нигездә гамәлгә ашыручи муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутаты яки муниципаль хезмәт вазыйфасыннан тыш;»;

4) 32 статьяның 8 һәм 9 пунктларында "Татарстан Республикасы Президенты" сүзләрен "Татарстан Республикасы Башлыгы" (Рәисе) сүзләренә альыштырырга;

5) 32 статьяның 10 пунктын үз көчен югалткан дип танырга;

6) 42 статьяны 6 нчы пункт белән тулыландырырга:

«6. Муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутатының вәкаләтләре муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каары белән, әгәр депутат житди сәбәпләрсез муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы утырышларында алты ай рәттән булмаса, вакытыннан алда туктатыла.»;

7) 68 статьяны түбәндәге эчтәлектәге 68.1 статья белән тулыландырырга:

"68_1 статья. Торак пункт терриориясен төзекләндерү қагыйдәләренең эчтәлеге

1. Жирлек терриориясен төзекләндерү қагыйдәләре жирлек Советы тарафыннан раслана.

2. Жирлек терриориясен төзекләндерү қагыйдәләре:

1) гомуми файдаланудагы терриорияләрне карап тоту һәм мондый терриорияләрдән файдалану тәртибе;

2) биналарның, корылмаларның фасадларының һәм саклагыч конструкцияләренең тышкы күренеше;

3) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, карап тоту һәм торғызу, шул исәптән жир эшләре үткәрелгәннән соң;

4) жирлек терриориясен яктыртуны оештыру, биналарны, корылмаларны, архитектур яктыртуны кертеп;

5) жирлек терриориясен яшелләндерүне оештыру, шул исәптән торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннарны, чәчәк бакчаларын һәм үлән үсемлекләре үскән башка терриорияләрне булдыру, карап тоту, торғызу һәм саклау тәртибен;

6) мәгълүматны жирлек терриориясендә урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр, элмә такталар урнаштыру;

7) балалар həm спорт мәйданчыкларын, хайваннарны йөртү өчен мәйданчыкларны, парковкаларны (машина кую урыннарын), кече архитектура формаларын урнаштыру həm карап totu;

8) жәяулеләр коммуникацияләрен оештыру, шул исәптән тротуарлар, аллеялар, юллар, сукмаклар;

9) күрсәтелгән территория буенча инвалидларның həm халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең totkarlyksız хәрәкәтен тәэмин итү максатыннан торак пункт территориясен төзекләндерү;

10) жирлек территориясен жыештыру, шул исәптән кышкы чорда;

11) янгыр суларын ағызуны оештыру;

12) жир эшләрен башкару тәртибе;

13) биналарның, корылмаларның, жир кишәрлекләренең милекчеләре həm (яки) башка законлы хужаларның (алар астында жир кишәрлекләре барлыкка килмәгән яки мондый йортлар чикләре буенча төзелгән күпфатирлы йортлардагы милекчеләрдәn həm (яки) башка законлы милекчеләрдәn тыш) янәшәдәге территорияләрне карап totuда катнашуы;

14) Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртипкә ярашлы рәвештә янәшәдәге территорияләр чикләрен билгеләү;

15) жирлек территориясен бәйрәмчә бизәү;

16) жирлек территориясен төзекләндерү буенча чараларны гамәлгә ашыруда гражданнар həm оешмаларның катнашу тәртибе.»;

8) 81 статьясының 7 пунктын түбәндәгे эчтәлектәге абзац белән тулыландырырга:

"Россия Федерациясенең милли үсеш максатларын həm аларга ирешү буенча ижтимагый хакимият органнары эшчәнлегенең юнәлешләрен билгели торган документлар.»;

9) 83 статьясының 2 пунктын түбәндәгে редакциядә бәян итәргә:

«2. Элеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданнарның бер тапкыр түләүләрен керту həm куллану мәсьәләләре жирле референдумда, ә "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законның 25_1 статьясының 1 өлешендәгә 4, 4_1 həm 4_3 пунктларында каралган очракларда, гражданнар жыенында хәл ителә.».

2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Утар-Аты авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр həm өстәмәләр керту проекты буенча гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу həm гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибен 1 нче күшүмтә нигезендә расларга.

3. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Утар-Аты авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр həm өстәмәләр керту проекты буенча гавами тыңлаулар үткәру həm гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибен 2 нче күшүмтә нигезендә расларга.

4. Элеге каарны Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) həm Арча муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга həm гражданнар күпләп жыела торган урыннарда

ТР, Арча районы, Утар-Ата авылы, Кооператив урамы , 22 йорт; ТР, Арча районы, Урнашбаш авылы, Яшылэр урамы, 6 йорт; ТР, Арча районы, Кошлауч авылы, Тукай урамы,1 .йорт адреслары буенча мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

5. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту проектина килгән тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшче төркем төзөргә:

1) Бәдриева Наилә Марат кызы -2 нче Утар-Аты сайлау округы буенча депутат, төркем житәкчесе;

2) Хәйруллин Фердинанд Даниял улы-5 нче Утар-Аты сайлау округы буенча депутат, төркем әгъзасы;

3) Минһажев Алмаз Әнәс улы- 10 нче Утар-Аты сайлау округы буенча депутат, төркем әгъзасы.

6. Утар-Аты авыл жирлеге Советы депутатларының уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту проектина тәкъдимнәрен һәм төзәтмәләрен эшче төркемгә 2023 елның 18 августка кадәр кертелә дип билгеләргә.

7. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту проектина гражданнарның тәкъдимнәре авторның исем-фамилиясе, туган елы, адресы күрсәтелеп, эшче төркемгә ТР, Арча районы, Утар-Аты авылы, Совет урамы, 23 йорт адресы буенча язма рәвештә жибәрелә.

8. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту проекти буенча гавами тыңлауларны 2023 елның 19 август 16.00 сәгатьтә Утар-Аты авыл мәдәният йорты бинасында билгеләргә.

9. Эшче төркемгә, Утар-Аты авыл жирлеге Советы депутатларының төзәтмәләрен һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту проектина гражданнарның тәкъдимнәрен өйрәнеп һәм гомумиләштереп, аны 2023 елның 19 сентябрьгә кадәр Утар-Аты авыл жирлеге Советы каравына кертергә.

Утар-Аты авыл
жирлеге башлыгы

А.Г.Мөхәмәтгалиева

Арча муниципаль районы
Утар-Аты авыл жирлеге Советының
20 июль 2023 ел, № 93
каарына 1 нче күшымта

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Утар-Аты авыл жирлеге
муниципаль берәмлеге уставы проекты буенча гражданнарың тәкъдимнәрен
исәпкә алу тәртибе

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Утар-Аты авыл жирлеге уставы проекты буенча тәкъдимнәр язмача төзәтмәләр таблицасы рәвешендә Утар-Аты авыл жирлеге Советына 422017, Татарстан Республикасы, Арча районы, Утар-Ата авылы, Кооператив урамы, 22 йорт адресы буенча кертелә:

№	Пункт, пунктча	Карап проекты тексты	Төзәтмә тексты	Проектның төзәтмә кертелгән тексты	Төзәтмә авторы (Ф.И.А.и.,адресы, эш, уку урыны)

Тәкъдимнәр эш көннәрендә 8.00 сәгатьтән 17.00 сәгатькә кадәр Арча муниципаль районының рәсми сайтында Интернет чөлтәрендә hәм гражданнар күпләп жыела торган урыннарда мәгълүмати стендларда урнаштыру юлы белән кабул ителә: ТР, Арча районы, Утар-Ата авылы, Кооператив урамы , 22 йорт; ТР, Арча районы, Орнашбаш авылы, Яшыләр урамы, 6 йорт; ТР, Арча районы, Кошлауч авылы, Тукай урамы, 1 нче йорт.

2. Гавами тыңлауларда чыгыш ясау хокуки белән катнашу турында гаризалар язма рәвештә яисә почта аша түбәндәге адрес буенча бирелә: 422017, Татарстан Республикасы, Арча районы, Утар-Ата авылы, Кооператив урамы, 22 йорт

Гаризалар эш көннәрендә 8.00 сәгатьтән 17.00 сәгатькә кадәр гавами тыңлаулар үткәру датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә.

3. Гражданнарың тәкъдимнәре эшче төркем тарафыннан теркәлә һәм Арча муниципаль районы Утар-Аты авыл жирлеге Советына һәм башлыгына карау өчен тапшырыла.

Утар-Аты авыл
жирлеге башты

А.Г.Мөхәмәтгалиева

Арча муниципаль районы
Утар-Аты авыл жирлеге Советының
20 июль 2023 ел, № 93
каарына 2 нче күшымта

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Утар-Аты авыл жирлеге
муниципаль берәмлеге уставы проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру
ТӘРТИБЕ

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Утар-Аты авыл жирлеге муниципаль берәмлеге уставы проектын карау буенча гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Утар-Аты авыл жирлеге муниципаль берәмлеге уставының 22 статьясы нигезендә үткәрелә.

2. Гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите, прокуратура органнары, сәяси партияләр, башка ижтимагый берләшмәләр вәкилләре, белгечләр, кызыксынган затларны чакырып үткәрелергә мөмкин.

3. Гавами тыңлауларда Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Утар-Аты авыл жирлегендә яшәүче һәркем катнашырга хокуклы.

4. Катнашучыларны теркәү гавами тыңлаулар башланырга 1 сәгать кала башлана.

5. Гавами тыңлауларда Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Утар-Аты авыл жирлеге муниципаль берәмлеге башлыгы яки башлык урынбасары рәислек итә.

6. Гавами тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул утырышта катнашучыларга тикшерелә торган мәсьәләләрнен асылы, тыңлауларны үткәрү тәртибе турында хәбәр итә.

7. Беркетмәне рәсмиләштерү, кергән тәкъдимнәрне исәпкә алу өчен секретариат житәкчесе һәм ике әгъзасы составында гавами тыңлаулар секретариаты сайланы.

8. Төп доклад белән устав проектын эшләү буенча эшче төркем житәкчесе чыгыш ясый.

9. Төп докладтан соң сүз гавами тыңлауларда катнашырга чакырылган катнашучыларга бирелә.

10. Гавами тыңлауларда чыгыш ясау хокукуы белән катнашучылар гариза бирү вакытына бәйле рәвештә чират тәртибендә үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чакырыла.

11. Гавами тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары расланган регламент нигезендә дәвам итәргә тиеш.

12. Гавами тыңлауларда катнашучылар рәис рөхсәте белән чыгыш ясаучыларга чыгыш ясаганнан соң сораулар бирергә хокуклы.

13. Гавами тыңлауларда катнашучылар гавами тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны тұктатырга һәм аларны үткәрүгә комачауларга хокуклы түгел.

14. Гавами тыңлаулар уздырганда тәртипне үтәу гавами тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.

15. Гавами тыңлаулар үткәрү тәртибе бозылған очракта, рәислек итүче аларны тыңлаулар үткәрелә торған бинадан чыгарып жибәрүне таләп итәргә хокуклы.

16. Чыгышлар тәмамланғаннан соң, рәислек итүче гавами тыңлаулар секретариаты житәкчесенә гавами тыңлаулар барышында әйтелгән тәкъдимнәрне ачықлау өчен сүз бирә ала.

17. Гавами тыңлауларда катнашучыларның барлық кисәтүләре һәм тәкъдимнәре гавами тыңлаулар беркетмәсендө көрсетелә. Гавами тыңлаулар беркетмәсендө житәкчे һәм секретариат әгъзалары имза сала һәм ул Утар-Аты авыл жирлеге Советы материалларында саклана.

18. Гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә гавами тыңлаулар секретариаты тарафыннан әзерләнә һәм халыкка житкерелергә тиеш.

19. Гавами тыңлаулар уздыруны оештыру һәм матди-техник тәэмин итү Утар-Аты авыл жирлеге Советы тарафыннан гамәлгә ашырыла.